ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

_____ Л.О. Омельянчик
(підпис) (ініціали та прізвище)

«01» вересня 2026

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІСОВЕ ТОВАРОЗНАВСТВО
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси
(назва)

спеціальності 205 Лісове господарство
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Левицька Х.М., доктор філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, викладач кафедри генетики та рослинних ресурсів (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів
Протокол №_1_ від "_27_" _08_ 2026 р.

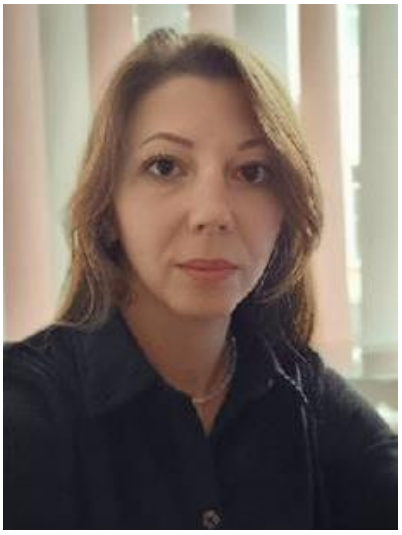
Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів
_____ І.О. Полякова
(підпис)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Г.Ф. Дударєва
(підпис)

2026 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Викладач: *доктор. філ. з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, Левицька Х.М.*
Кафедра: *кафедра генетики та рослинних ресурсів*
E-mail:
hrstnlevickam@gmail.com
Телефон: +380990176763
(*Viber*) **Інші засоби зв'язку:**
1. **Telegram** +380990176763
2. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу "Лісове товарознавство": дати студентам уявлення про будову, властивості і дефекти деревини,що формують споживчі якості лісоматеріалів, а також продукції з коріння такори дерев; основи стандартизації лісових товарів та кваліметрії деревинноїсировини, товарознавських методів управління якістю продукції.

Завдання курсу: вивчити структуру, склад, фізичні та механічні властивості деревини, способи їх модифікації, вади деревини, способи сушки та зберігання лісопродукції. Засвоїти властивості продукції лісозаготівельного, лісопильно-стругального, спеціальних видів виробництв: стандартні розміри, допуски, припуски, сортування, обмір, облік, маркування.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- особливостібудовидеревинихвойних та листянихпорід;
- хімічні, фізичні та механічні, та технологічнівластивостідеревини, щовпливають на споживчіякостітоварів;
- недолікидеревини та причини їхвиникнення;
- впливлісогосподарськихзаходів на якістьдеревини;
- основистандартизаціїлісоматеріалів;
- товарознавські характеристики лісоматеріалів;
- можливості комплексного використаннядеревини та їївідходів.

вміти:

- визначати за зовнішнімиознакаминайбільшрозповсюджені породидеревини;
- визначати за допомогоюприладівщільність, вологість та усушкудеревини;
- оцінитиякістьлісоматеріалів за діючими стандартами;
- зберігатилісопродукцію, запобігаючиїїпошкодженню;

- розв'язуватигосподарськіпроблеми по комплексному використаннюдеревини та відходівдеревообробноговиробництва.
  - засади і практичні питання охорони праці та правових питань інженерної діяльності у лісовому господарстві, навички прогнозування соціальних та екологічних наслідків здійснювання лісогосподарських завдань;

Вміти: володіти лісівничо-таксаційними приладами і технікою вимірювання та обліку лісової продукції; використовувати існуючі нормативно-довідкові дані з оцінки лісових ресурсів, працювати із сучасними засобами інформаційних технологій, обчислювальною технікою та програмним забезпеченням до неї; володіти технікою картографування лісових масивів, складання таксаційних описів при різних методах лісоінвентаризаційних робіт.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Нормативна	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	90
Лекційні заняття	16 год.	4 год
Лабораторні заняття	16 год.	4 год
Самостійна робота	58 год.	92 год.
Консультації	Консультації відбуваються форматі: online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у *Telegram, Viber* – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1163 https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16775 (заочне відділення)	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.	Лекції, лабораторних роботи та досліди, пошукові роботи здобувачів, проблемне навчання	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, виконання самостійних пошукових завдань, усне опитування, виконання індивідуального завдання
Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.		
Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження		
Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.		
Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.		
Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.		
Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля оцінки й аналізу виробничої та економічної діяльності у лісовому і мисливському господарствах.		
Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і господарства для вирішення завдань професійної діяльності.мисливського		
Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно- управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.		

Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.		
Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.		
Вивчити характеристику деревних ресурсів. Визначити значення деревних продуктів в житті людини		

3. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І. БУДОВА ДЕРЕВА ТА ДЕРЕВИНИ, ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ.

Тема 1: Вступ. Будова дерева та деревини.

Предмет, задачі, історія, стан і перспективи розвитку лісового товарознавства. Сучасні проблеми лісового товарознавства. Мета курсу “Лісове товарознавство”. Головні складові частини дерева та їх сировинне значення. Макроскопічна будова деревини. Мікроскопічна будова деревини хвойних та листяних порід. Методика визначення порід по будові деревини.

Тема 2: Науково-технічні шляхи покращення використання лісових ресурсів України.

Перспективи реформування лісового господарства України. Основні пріоритети розвитку галузі. Концепція створення єдиної державної системи електронного обліку деревини. Фінансове забезпечення. Впровадження новітніх технологій.

Тема 3: Фізичні властивості деревини.

Зовнішній вигляд деревини та його виробниче значення. Вологість деревини. Види вологості деревини та їх виробниче значення. Методи визначення вологості.
Гігроскопічна та рівноважна вологість. Заходи для зменшення вологості.
Водопоглинання. Усушка. Розбухання деревини, сушка деревини. Щільність деревини.

Тема 4: Механічні властивості деревини.

Загальні відомості про механічні випробування деревини. Пружна анізотропія. Особливості механічних випробувань деревини: вибір та підготовка зразків, обладнання, проведення випробувань, обробка результатів. Модуль пружності, коефіцієнт поперечної деформації, модуль зсуву. Міцність при стисненні вздовж та поперек волокон, статичному поперечному вигині, короткострокових та довгострокових навантаженнях. Розрахунковий опір деревини.

МОДУЛЬ ІІ. КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ.

Тема 5: Хімічні властивості деревини. Дефекти деревини.

Елементарний хімічний склад деревини. Целюлоза, лігнін, смоли, камеді, інші складові деревини. Використання хімічних властивостей деревини у виробництві. Головні напрямки хімічної переробки деревини. Класифікація дефектів деревини. Характеристика окремих дефектів деревини: сучків, гнилизни, тріщин, дефектів будови деревини, дефектів будови стовбура та інших. Вимірювання дефектів, їх вплив на якість лісоматеріалів.

Тема 6: Стійкість деревини.

Стійкість деревини проти фізичних, хімічних та біологічних факторів. Залежність стійкості деревини від породи, хімічного складу, вологості та щільності. Засоби захисту деревини від гнилизни та інших пошкоджень. Засоби просочування деревини антисептиками та строки її служби. Надання деревині вогнестійкості.

Тема 7: Продукція лісозаготівельної, фанерної та лісопильно-стругальної промисловості.

Облік та обмір лісоматеріалів. Характеристика круглих ділових лісоматеріалів за певними призначеннями, головні вимоги до них. Обробка круглих ділових матеріалів та дров. Правила маркування, сортування, складання, обміру, обліку, зберігання та перевірки якості круглих лісоматеріалів. Особливості євростандартів на круглі лісоматеріали. Головні види продукції лісопильно- стругальної промисловості. Класифікація пиломатеріалів. Стандарти на пиломатеріали. Пиломатеріали хвойних та листяних порід. Стругані пиломатеріали. Експортні пиломатеріали. Заготовки. Маркування, сортування, складання, обмір, облік та приймання пиломатеріалів. Особливості євростандартів на пиломатеріали. Фанера найбільш розповсюджених марок (ФСФ, ФК, ФБА), бакелізована, декоративна, фанерні плити і фанерні труби: загальна характеристика, обмір, облік.

Тема 8: Господарчі товари з деревини та комплексне використання лісових ресурсів.

Тарна дощечка, штахетник, клепка для бочок, санний полоз. Деревина подрібнена виробничого призначення: загальна характеристика, вимоги до сировини, обмір, облік. Деревинні композиційні матеріали. Деревина, як паливо. Струганий шпон, лущений шпон та їх застосування, вимоги до сировини.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Кількість годин	Згідно з розкладом
		д.ф..	з.ф..	
Лекція 1	Вступ. Будова дерева та деревини.	2	2	Згідно затвердженого розкладу занять денного відділення на 2026-2027 н.р. Розклад
Лекція 2	Науково-технічні шляхи покращення використання лісових ресурсів України.	2		
Лекція 3	Фізичні властивості деревини. Механічні властивості деревини.	4	2	
Лекція 4	Хімічні властивості деревини. Стійкість деревини.	4		
Лекція 5	Продукція лісозаготівельної, фанерної та лісопильно-стругальної промисловості.	4		

	Господарчі товари з деревини та комплексне використання			розміщено на сайті ЗНУ
Лабораторне заняття 1	Вступ. Будова дерева та деревини.	2		
Лабораторне заняття 2	Науково-технічні шляхи покращення використання лісових ресурсів України.	2		
Лабораторне заняття 3	Механічні властивості деревини. Фізичні властивості деревини.	4	2	
Лабораторне заняття 4	Хімічні властивості деревини. Стійкість деревини.	4	2	
Лабораторне заняття 5	Дефекти деревини. лісових ресурсів.	4		

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється за 5-ти бальною шкалою: 5 бали – повне виконання та оформлення 3 бал – часткове виконання та оформлення 0 балів – протокол відсутній	**40**
Самостійна робота здобувача	Перевірка виконаного самостійного завдання	Самостійна робота включає опрацювання основної та додаткової літератури та заповнення поданих таблиць.	Самостійна робота за 10- ю системою: 10 бали – повне розкриття теми без помилок, 5 бал – неповне розкриття	**10**

		Завдання розміщено у СЕЗН ЗНУ.	теми, 0 бал- робота відсутня.	
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	10 питань за матеріалами лекційного курсу	Тести оцінюються в 1 бал.	**10**
Усього поточний контроль	**4**			**60**
Підсумковий контроль				
Залік	Індивідуальне самостійне завдання	Індивідуальне самостійне завдання полягає у створенні презентації Microsoft Power Point про одній із тем даної дисципліни.	Обсяг роботи не менш ніж 15 слайдів. Перелік посилань та ілюстративний матеріал є обов'язковими. Оцінюється за 20-ти бальною шкалою. Обов'язковими вимогами є самостійне виконання роботи, вчасна здача роботи, подано матеріалу без помилок, наявність ілюстративного матеріалу. Оформлені роботи надсилаються на пошту або прикріплюються до завдання в систему Moodle не пізніше ніж за 3 дні до заліку.	**20**
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle складаються з 20 питань щодо визначення об'єктів чи визначення частини об'єкту.	Тести оцінюються в 1 бала	**20**
Усього підсумковий контроль	**3**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

3. Конспекти лекцій.
4. Презентації окремих тем.
5. Відеофільми.
6. Наочність (таблиці, гербарії, деревина тощо)

13. Рекомендована література

Основна

1. Деревинознавство з основами лісового товарознавства і стандартизації лісової продукції: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» / Уклад. В.М. Хрик, С.М. Левандовська, І.В. Кімейчук. Біла Церква. 2023. 234 с.
2. Божок О.П., Вінтонів І.С., Сопушинський І.М. Практикум з деревинознавства та лісового товарознавства. Львів : УкрДЛТУ, 2012. 85 с.
3. Бойка О.А. Лісове товарознавство: Конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Лісове господарство» освітньо-професійних програм «Лісове та садово-паркове господарство» та «Мисливське господарство та рослинні ресурси». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 93 с.
4. Деревинознавство: методичні вказівки до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання спеціальності спеціальностей 187 Деревообробні та меблеві технології, 205 Лісове господарство. Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка; уклад.: С. А. Шевченко. Харків : ХНТУСГ, 2020. 16 с.
5. ДСТУ 2152-93, Вади деревини та дефекти обробки. Терміни і визначення. [Чинний від 1993-07-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 1993. 47 с.
6.ДСТУ 3071-95. Продукція лісозаготівельної промисловості. Терміни та визначення. [Чинний від 1996-07-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 1996. 29 с.
7. ДСТУ 4020-2-2001 (prEN 1309-2:1998). Лісоматеріали круглі та пиляні. Методи обмірювання та визначення об'ємів. Частина 2. Лісоматеріали круглі. [Чинний від 2001-07-01]. Вид. офіц. Київ: УкрНДНЦ, 2001. 39 с.
8. ДСТУ EN 1309-1-2001. Лісоматеріали круглі та пиляні. Метод вимірювання розмірів. Ч 1. Пиломатеріали. [Чинний від 2003-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2003. 10 с.

9. ДСТУ EN 1309-3:2019. Лісоматеріали круглі та пиляні. Методи вимірювання. Частина 3. Характеристики та рівні біологічних пошкоджень. [Чинний від 2019-08-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 10 с.
10. ДСТУ EN 1310: 2005. Лісоматеріали круглі та пиляні. Метод вимірювання параметрів. [Чинний від 2008-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2008. 20 с.
11. ДСТУ EN 1311: 2001. Лісоматеріали круглі та пиляні. Методи вимірювання біологічних пошкоджень. [Чинний від 2003-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ. 2003. 10 с.
12. ДСТУ EN 1315-1-2001. Класифікація за розмірами. Частина 1. Лісоматеріали круглі листяні. [Чинний від 2003-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ. 2003. 10 с.194
13. ДСТУ EN 1315-2-2001. Класифікація за розмірами. Частина 2. Круглі лісоматеріали хвойних порід. [Чинний від 2003-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2003. 10 с.
14. ДСТУ EN 1927-1:2019. Лісоматеріали круглі хвойні. Класифікація за якістю. Ч. 1. Ялина та ялиця. [Чинний від 2021-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2021. 5 с.
15. ДСТУ EN 1927-2:2019. Лісоматеріали круглі хвойні. Класифікація за якістю. Ч.2. Сосна. [Чинний від 2021-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2021. 5 с.
16. ДСТУ ISO 738:2018. Пиломатеріали хвойних порід. Розміри. Допустимі відхили та усихання. [Чинний від 2020-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2020. 8 с.
17. ДСТУ EN 1313-2:2018. Лісоматеріали круглі та пиляні. Допустимі відхили та переважні розміри. Частина 2. Пиломатеріали твердолистяних порід. [Чинний від 2019-01-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2019. 10 с.
18. ДСТУ EN 336:2003. Пиломатеріали конструкційні із хвойних порід і тополі. Розміри. Допустимі відхилення. [Чинний від 2004-10-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2004. 7 с.
19. ДСТУ EN 844-3:2004. Лісоматеріали круглі та пиломатеріали. Терміни та визначення понять. Частина 3. Загальні поняття щодо пиломатеріалів. [Чинний від 2005-07-01]. Вид. офіц. Київ : УкрНДНЦ, 2005. 16 с.
20. Ємельянов В.Г., Шевченко С.А. Основи деревинознавства і лісового товарознавства: навч. посібник для студентів лісотехнічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Харків : ЕДЕНА, 2010. 250 с.

Додаткова

1. Божок О.П., Вінтонів І.С. Деревинознавство з основами лісовоготоварознавства. –К.: НМК ВО, 1992. –320с.
Горбик В.М. Формування лісової політики України: стан та етапи становлення // Економіка та держава. – 2006. - №11. – С. 73-76.
6. Голуб О.С. Реструктуризувати лісовий фонд України // Економіка України. – 1998. – №11. – С. 45-51.

Інформаційні ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять курсу (у всіх форматах offline, online) є **обов'язковим** та фіксується у журналах академічних груп. Пропуски можливі тільки **за поважної причини** (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальної діяльності) – ці заняття відпрацьовуються **без втрати балів** за пропущене заняття за умови виконання усіх його вимог та оформлення відповідним чином (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за пред'явлення обґрунтування пропуску та домовленості зі старшим лаборантом кафедри у час коли лабораторія та лаборант вільні. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу конспекту відповідної лекції. Заняття пропущені **з неповажної причини** також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але **оцінюються меншою кількістю балів або не оцінюються взагалі.** Якщо здобувач освіти пропускає заняття в online форматі через технічні проблеми (відсутність Інтернет - з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок) він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про не можливість присутності на занятті. В цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо у кожному випадку зважаючи на обставини.

До заліку допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач освіти **зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності.** Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики.

До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, **до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються** – жоден зі здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає бали за такі завдання та **не буде мати права переробити ці завдання**.

Приступаючи до вивчення курсу здобувач освіти автоматично погоджується з ***Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*** (покликання за яким можна ознайомитись з Кодексом розміщено у додатку до цього силабусу) **та вимогами викладеними вище.**

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) **усі учасники навчального процесу** або вимикають або переводять мобільні пристрої у режим авіа польоту або у режим без звуку. За умови проведення заняття в онлайн форматі висувається вимога

відключення мікрофону студентами. Включення мікрофону відбувається лише за умови **дозволу це зробити від викладача** чи **для відповіді на запитання спрямоване саме цьому здобувачу освіти**. Під час роботи групою викладач пояснює правила спілкування та режим включення/відключення мікрофонів. **За порушення правил поведінки на занятті здобувач освіти може бути видаленим із заняття.**

Використання гаджетів дозволяється лише **якщо цього вимагає навчальний процес** (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіо матеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників у електронному вигляді тощо) та **з дозволу викладача**. У випадку несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього.

Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено за винятком використання їх для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита тільки вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація **викладача зі здобувачами освіти** відбувається у кількох форматах в залежності від форми здобування вищої освіти (денна або заочна), а також в залежності від типу навчання кожного навчального року (*offline, blended, online*). В форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203, 302а ІІІ навчального корпусу згідно регламенту роботи який затверджується кожного семестру та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС повідомлення Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються), всі повідомлення отримані за цими каналами зв'язку у неробочий час будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення відповідь протягом максимум 3 днів. Комунікація в соцмережах відбувається також у робочий час. Можливі виключення за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але по неділях та у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день по закінченню свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформи Zoom проводяться за необхідністю та попередньою домовленістю через електронну пошту викладача.

Викладач очікує взаємоповаги при спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, враховуючи на електронну пошту протягом часу з 8-00 до 17-00). Якщо ви не отримали відповідь на ваші запити протягом 3 днів слід або звернутися до викладача у режимі offline (в університеті) або повторити запит, тому що іноді виникають технічні помилки.

До здобувачів освіти висувається прохання **після закінчення курсу залишити відгук** у системі Moodle та **бути активними на форумах** і при виникненні питань звертатись також до форумів дисципліни у цій системі. **Створювати нові обговорення** питань що виникають під час вивчення дисципліни на форумах самостійно за необхідністю. **Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти яка постійно перевіряється.** Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку для викладача (викладач буде мати змогу написати вам листа якщо виникають якісь питання чи проблемні ситуації). **До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle та відстежувати новини і вчасно виконувати завдання**.

Будь-які **конфліктні ситуації** що виникають під час навчального процесу мають бути **урегульовані** згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедрою, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: https://surl.li/wdzjrl

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://surl.lu/hfjbya

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://surl.li/qgacqa
Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:
Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://surl.li/unwzzm
Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://surl.lu/xkxmuz

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни –** навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://surl.li/ivcwih

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): https://moodle.znu.edu.ua.
Посилання для відновлення паролю: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/